

ΥΒΡΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΑΚΟΛΟΓΙΑ

ΠΑΡΑ ΤΟΙΣ ΕΛΛΗΣΙ

«Κρεῖττον τῷ ποδὶ ἢ τῇ γλώττῃ ὀλισθεῖν»

Φίλιτατέ μοι,

Ὅτε τῇ πρόχθες τρίτῃ ἐν ἐσμῶ λογίων μάλα δοκίμων καὶ τῇ φίλῃ Ἠγοῖ συγχῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνηγμένων ὑπὸ τὴν σὴν σκέπην κατὰ συγκυρίαν παρέστην καὶ ἐγώ, λόγου γενομένου περὶ τοῦ φυλλαδίου τῆς πρώτης τοῦ ἔτους, πάντες ὑπεσχέθισάν σοι κἄτι ἐπίκαιρον καὶ καλόν, ὡς ἂν ὕλης καὶ τέχνης ἕκαστος ἔχοι. Ἔπεσον ὅμως ἐν τούτῳ τῷ μεταξὺ ὁ κληῖρος καὶ ἐπ' ἐμέ· δῆλα δὲ ἐκλήθην κἄγῳ οὐχὶ πλουτίδην ἢ ἀριστίδην ἀλλ' ἐπεικῶς ἵνα συμμετάσχω τῆς συναυλίας ταύτης τῶν φίλων καὶ ἐμμουσοτέρων καταστήσω, ὁ Λειβηθρίων ἀμουσοτέρος. Γινώσκεις, φίλε, ὅτι δὲν εἶμαι ταῖς Μούσαις κεχαρισμένος, καίτοι κατ' αἴσαν οὐδ' ὑπὲρ αἴσαν ἠθέλησα νὰ χαρισθῶ αὐταῖς· ἐφ' ᾧ καὶ οὐδὲν ὑπεσχέθην σοι. Ἄλλ' οἴκαδε τὴν ἐσπέραν ἐπανελθὼν καὶ κατὰ τύχην ἐκδοσίν τινα τοῦ Σαμοσατέως τὴν τοῦ Schmieder, δι' ἐμὲ ὅλως νέαν, μετὰ χεῖρας λαβῶν ἐνέπεσον εἰς χωρία πολλὰ μὲν χαριέστατα πάμπόλλα δὲ ῥήματα καὶ λέξεις βλασφημιῶν καὶ λοιδοριῶν φαλαγγιδῶν παρατάσσοντα. Ἀμέσως λοιπὸν διενοήθην νὰ ἐπιστείλω σοι ἐργασίαν μικρὰν καὶ πρόχειρον ἴσως οὐχὶ ἀνταξίαν τῆς σῆς φιλικῆς προσκλήσεως ἀλλ' ὄνειδος μὲν οὐκ ἔχουσαν διότι ἀεργὴ μόνον ὄνειδος, ὡς γινώσκεις, ὄνειδῃ ὅμως καὶ ὕβριολογίας ἐνέχουσαν καὶ λοιδορίας καὶ βλασφημίας καὶ λόγους καθόλου κακοῦς, οἵτινες ὄνειδῃ κατασκευάζουσί τινη ἢ ἀτιμίαν καὶ αἰσχύνην φέρουσι τῷ τε λέγοντι καὶ τῷ ἀκούοντι. Ὁ Ἕλληνας ὡς γινώσκεις, εὐεπίφορος καὶ εὐχερῆς εἶναι εἰς βωμολοχίας καὶ εἰς ἀκόσμους ἐπωνυμίας, τὸ δὲ στόμα αὐτοῦ αἰετὸς σκώμματα ἀναπέπτατα, διότι φιλοπαίγμονα φιλοσκώμμονα ἅμα καὶ εὐσκώμμονα χαρακτῆρα ἔχει· οὐ δύναται δὲ ὁ ὕβριστῆς κατέχειν παρ' ἑαυτῷ τὸ χεῖρε, ἀλλ' ἔστι τῶν χειρῶν ἀκρατῆς καὶ τῆς γλώττης, οὐδενὸς ἀπεχόμενος, πατῶν, πατάσων, πλήττων, κορυδαλοῖς παίων, ἐπὶ κόρρης τύπτων, πῆξ παίων, λᾶξ ἐναλλόμενος, ἐπεγγελῶν, καταγελῶν, ἐπιγλενάζων, ἐπικαταμωκόμενος, καὶ ἐπὶ τέλους πρὸς τὸ πρόσωπον προσπτύων, ἐπιτρέπων πάντα τῷ θυμῷ καὶ οὐ τὸν λογισμὸν κατέγων. (1)

Πάντες ἐκ παιδὸς ἀναμνησκονται τῆς ἀρχῆς Τίμωνος τοῦ Μισανθρώπου « ὦ Ζεῦ α φίλιε, καὶ ξέγυε καὶ ἔταιρεῖε, καὶ ἐθέστιε, καὶ ἀστεροπητὰ καὶ ὄρακι καὶ γεφεληγερέτα καὶ α ἐρίγδουπε» ἀλλ' ὀλίγοι πάνυ γινώσκουσιν τὴν ἐν Διὶ τῷ Τραγῶδῳ ἀπάντησιν Τιμοκλέους τοῦ Στωϊκοῦ πρὸς Δάμιν τὸν Ἐπικουρείον θέλοντα νὰ συμβιβασθῇ μετ' αὐτοῦ:—«Εἰρωνεύη α ταῦτα, λέγει ὁ Τιμοκλῆς, πρὸς ἐμέ, τυμβωρῆγε, καὶ μιὰρὲ καὶ κατάπτυστε καὶ μαστιγία, α καὶ κάθαρμα· οὐ γὰρ ἴσμεν οὐδ' ἅτις μὲν πατὴρ εἶ, πῶς δὲ ἡ μήτηρ σου... λιγνότετε καὶ α ἀναισχυρνότατε. Φεῦγε δ' οὖν, ἕως καὶ πληγᾶς παρ' ἐμοῦ λαβῶν ἀπέληθες· ἤδη γὰρ σε α τουτωῖ τῷ ὀστράκῳ ἀποσφάζω, παμμίαιρον ὄντα» (2) Πόσον ὠραία καὶ κοσμίᾳ παράταξις ἀκόσμων λέξεων καὶ ὕβρεων, ἃς δὲν ἔχει τις ἀνάγκην ἐνταῦθα ν' ἀποδώσῃ εἰς τὴν καθωμιλιγμέ-

(1) Πρὸς. καὶ Πολυδ. Η' 76—78 ἐκδ. Bekker.

(2) Δουκ.: Ζεὺς Τραγ. 52.

νην, διότι γ. λαῦκα εἰς Ἀθήνας κομίζει. Τίς δ' ἐπιδημήσας ποτὲ ἐν Πειραιεὶ τῇ πόλει ἢ ἐν τῇ πάλαι ἀφνειᾷ Κορίνθῳ δὲν εἶδε τοὺς τραχεῖς χαριεντισμοὺς καὶ τὰς βωμολοχίας τῶν λεμβούχων καὶ ἀχθοφόρων καὶ τίς οὐκ ἤκουσε τοὺς ἐν Πάτρικις τοιούτους ἢ καὶ τοὺς παρ' ἡμῖν; Θάλασσαν καὶ πῦρ ἐξερεύγεται τὸ στόμα αὐτῶν ἐκ κακῆς μάλλον ἕξεως ἢ ἐκ προθέσεως μέχρι τῶν ἱερωτάτων ἐκσφενδονιζόμενον. Ἐξορκιστὰι αἰαγρολόγοι καὶ ὀόστομοι, λυμεῶνες τῆς νεότητος, ἦτις καὶ ἄκουσα ἀκροᾶται τῆς διδασκαλίας τοιούτων λέξεων. Ἄλλὰ καὶ τοῦτο πάτριον.

Α'.

Τὸ περὶ ὕβριολογίας παρὰ τοῖς ἀρχαίοις εἶναι θέμα λίαν εὐρὺ μὴ μελετηθὲν εἰσέτι, ὧν ἐγὼ τοῦλάχιστον γινώσκω, ἐπίτιδες ὑπὸ τῶν σοφῶν καὶ τῶν φιλολόγων. Ἰκανὰς δυσφήμους λέξεις καὶ ὕβρεις δύναται ὁ βουλόμενος νὰ συλλέξῃ ἐκ τῆς τῶν *Παροιμιογράφων* διτόμου Συλλογῆς, ἣν δυστυχῶς δὲν ἔχω· ὀλίγα δὲ τινὰ ἐνταῦθα παρακατατιθέμενος ἐν σπουδῇ, ἔχω ὡς βάσιν μικρὰς σημειώσεις, τὸν Λουκιανὸν καὶ τὸν Ἀριστοφάνην, καὶ τούτους δ' ἐννοεῖται καθ' ὅσος ἐπέτρεφέ μοι ὁ χρόνος. Ὁ θέλων δ' ἐπιστήμων τῷ τρόπῳ νὰ προβῇ εἰς συναπαρτισμὸν τοιαύτης συλλογῆς πρέπει νὰ θέσῃ βάσιν τῆς ἐκλογῆς τῶν λέξεων τούτων, πρέπει δὴλα δὴ νὰ λάβῃ ἐν τάξει τὰ ὀνόματα τῶν ἀνθρώπων (ἀνδρῶς ἢ γυναικῶς) ἢ τῶν μελῶν τοῦ ἀνθρώπου σώματος, τὰς ιδιότητας αὐτῶν τούτων τῶν μελῶν, τὰ ἐπιτηδεύματα ἢ τὸν καθόλου ἀνθρώπινον βίον, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ. τὰ ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τοῦ ἀνθρώπου, τὰ χρήσιμα ἢ μὴ χρήσιμα αὐτῶ καὶ ἐφεξῆς.

Ἐν πρώτοις αὐτῇ αὐτῇ ἡ λέξις ἀνθρώπος ἔχει καὶ περιφρονητικὴν τινα παρασημασίαν καὶ μάλιστα μετὰ οὐσιαστικῶν· π.χ. ἀνθρώπος ὑφάντης, ἀνθρώποι ὑπογραμματεῖς, Πρβλ. προσέτι τὴν προσφώνησιν, ὦ ἀνθρώπε, ἦτις ἐνέχει μομφὴν τινά, καὶ μόνον ἀνθρώπος κατ' ἀρσενικὸν καὶ θηλυκὸν γένος περὶ δούλων (σκλάβων) λεγόμενον. Εἶτα ἀνθρώπιον μιανὸν ἐν Λουκ. Κατὰ πλ. 12, ἀνθρωπάριον παρ' Ἀριστοφ., ἀνθρωποδαίμων παρὰ τοῖς Βυζαντ., τὸ παρ' ἡμῖν κοινότερον διάβολος μεταμορφωμένος, (Démon sous forme humaine).

Κατὰ τὸ παράστημα καὶ τὰ μέλη τοῦ σώματος καὶ κατὰ μ.τ.φ. λέγεται ἀνδράριον-ρια μοχθηρά, παρακεκομμένα, ἄτιμα καὶ παράσημα καὶ παράξενα (Ἀριστ. Δχ. 517). Προσέτι λέγεται γαιροφυῆς (Ἀρ. Εἰρ. 790) γάστρων, Ὅρα δὲ καὶ τὰ: ὦ μιὰρὰ φάρυγξ (1) καὶ τὰ εὐρύπρωκτος, λακκῶπρωκτος, γαυνόπρωκτος κλπ. πάντα παρ' Ἀριστοφ.

Ὁ ἄνθρωπος ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν λοιδορεῖται: τυμβογέρων (πρβλ. τὸ παρὰ Μαρτίνῳ Κρουσίῳ Germanogr.: σ. 232τ τυβοδύτρια,) σοροδαίμων, τυφογέρων (τὸ Ὅμ. πέπων), (2) τῶν δὲ γυναικῶν γράδιον (ισχνόν, οικετικόν κλπ.), γύναιον).

Κατὰ τὰς διαφορὰς κακίας αὐτοῦ, ἃς οὐκ ἔστιν ἀριθμῆσαι· πρβλ.: τὰ γνωστότατα ἐπιθετὰ ἀβέλλτερος, ἀνόητος, κοῦφος, ἀφνής, βλάξ, εὐήθης, ἡλίθιος, λάλος, σκαιός, ιδιώτης, μάταιος, ἀκόλαστος, ἀσελγής καὶ ἄλλα μυρία. Ἄλλ' ἐνταῦθα καταλέξω καὶ τάδε:

Υγρότους, θήλυς τὴν ψυχὴν, κάλαμος ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενος, εὐριπος, ἀθυρόγλωσ-

(1) Ὅρα μοι καὶ τὴν ἀνάλογον παρὰ τοῖς νεωτέροις θὰ σὲ βγάλω τὸ λάρυγγι ἐν Ἀριστ. Βατρ. 575 ἐγὼ δὲ τὸν λάρυγγα ἄν ἐκτέμοιμί σου. Παρὰ Δημοσθ. ὦ μιὰρὰ κεφαλή.

(2) Πρβλ. Ἀνδρὸς γέροντος ἄσταφίς τὸ κρατίον· παρ' ἡμῖν σὰν τὴν σταπίδα.

σος, (1) *νήπιος* καὶ *μέγα νήπιος* (παρ' Ὀμ.) *μαμμάκνθος*, *βλιτομάμμας*, οὐχὶ δὲ μόνον ἀδολέσσης, ἀλλὰ πτωχὸς ἀδολέσσης, οὐχὶ μόνον ψευδολόγος, ἀλλὰ καὶ ψευδῶν συγκολλητῆς κρονόληρος, σπερμολόγος (Δημοσθ.) Πρβλ. τὰ ὁμηρικὰ ἀκριτόμυθος καὶ λαβραγόρης, ὃ μέγ' ἀναιδὲς, ἀναιδείην ἐπιειμένος, ἡπεροπευτής, ἐτώσιον ἄχθος ἀρούρης (πρὸς ὃ τὸ τοῦ Πλάτ.: ἄχθος γῆς), παρθενοπίτης, γυναιμαγής. Ὁ Ἀγαμέμνων προσφωνεῖ τὸν Ὀδυσσεά διὰ τοῦ: « κκαοῖσι δόλοισι κεκασμένε, κερδαλεόφρον » (Ἰδ. Δ. 339).

Πρὸς τοῖς εἰρημένους συνήθης ὕβρις εἶναι καὶ τὰ: *αἰσχροκερδῆς* κατὰ πρῶτον παρ' Ἡροδότῃ καὶ *αἰσχροκερδέστατος* παρ' Ἀνδοκίδῃ. Εἶτα:

— *τρίμμα* καὶ *περίτριμμα* δικῶν παρ' Ἀριστοφ. ἢ — *ἀγορᾶς* παρὰ Δημοσθ.

— *κόλαξ*—*ίστατος* καὶ τὰ σύνθ. *ψωμοκόλαξ*, *λιμοκόλαξ*, *κρυσσοκόλαξ*, *παράσιτος*, *θώψ*.

— *βαλλαντιοτόμος*, *λωποδύτης*, *τυμβωρύχος*, *τοιχωρύχος*, *κλέπτης*, *φῶρ*, (2) *ληστής*,

— *μιαρός*, *παμμίαρος*, *μιαρώτατος* (Ἀριστ. Βζτ. 466), *κάπηλος* *πονηρίας*, *παλιγκάπηλος*.

— *βάσκαρος* καὶ *βασκανώτατος* (παγ.-τρεις-) *κατάρατος*.

— *ἀλαζών*, *πτογαλαζών* καὶ *κομποφακελλορρήμων*.

— *ἀπληστος*, *λαίμαργος*, *καταφαγᾶς*, *γαστρίμαργος* (-ία), *κάβαισος*. οὕτω δ' ἐκάλουν τὸν περὶ τὴν τροφήν ἀπληστον, ὡς νῦν τὸν πολυπύτην: *πίθον* (*πιθάρι*, *βαρέλι*).

— *οἰνοβαρῆς*, (Ὀμ.:) *οἰνόφλυξ*, *ἀσκός*, *μεθυσοκόττατος*.

— *ἀπαίδευτος*, *ἀναλφάβητος*, οὐδὲ *κόππα* *γινώσκων* *δοκησίσοφος*, *παγὺς τὸν νοῦν*, ἢ *παγύνους* (καὶ *παγύνφρον* παρ' Ἠσυχίῳ) *νωθής*, *βραδύς τὸν νοῦν*, *τὴν γνώμην*, *τὴν διάνοιαν*, *ἀμβλὺς* (3) *κλπ.* καὶ *τέλος*:

— *φαῦλος*, *φανλεπίφανλος*, *καταπύγων*, *κίραιδος*, *θηλυδρίας*, *γυναικίας*, *γύννης*, *τὴν νεύτητα* *προπεπωκῶς*, *κοπρίας* (4) *κλπ.* καὶ *βάρβαρος*, *κλπ.*, *κλπ.*

B'.

Παρλείπων πλεῖστα ἄλλα πρὸς συντομὴν ἀναγράφω ἐνταῦθα ἐκ τοῦ *Πολυδεύκου* 5', 128) τὰ ἐπιτηδεύματα, τοὺς βίους, ἐφ' οἷς ἂν τις ἐνειδισθεῖη κατ' αὐτόν. Εἶναι δὲ ταῦτα: « *Ποροβοσκός*, *κάπηλος*, (5) *ὄπωρώνης*, *ὄπωρωπώλης* *τελώνης*, *δεκατόνης*, *δεκατάλογος*, « *εἰκοστολόγος*, *πετηχοστολόγος*.. *ραύτης*, *παρδοκεύς*, *πορθμεύς*, *μαστροπός*, *ὕπηρέτης*, « *βυρσοδέψης*, *ἀλλαντοπώλης* εἰ δὲ καὶ μὴ διὰ πασῶν ἀνέλθαι τεχνῶν τὸ ἐνειδισμα τοῖς « *βελτίω βον αἰριυμένοις*, ἀλλ' οἷγε τοιοῦτοι βίοι τὸ ἐπονείδιστον ἐπ' αὐτοῖς ἔχουσιν... » Ἄλλὰ μήπως καὶ σήμερον δὲν θεωροῦνται ἐπονείδιστα τὰ ἐπιτηδεύματα ἢ ἐπαγγέλματα ταῦτα; μήπως μετὰ τινος λεπτῆς περιφρονήσεως δὲν ὁμιλοῦσιν οἱ κύριοι καὶ αἱ κυραὶ περὶ τῶν *μπακάλιδων*, π. χ. ἔστω καὶ ἂν εἶναι οὔτοι ἔμποροι, ἢ μικρέμποροι, μήπως δὲν εἶναι οὔτοι τοῦ *πονηροῦ κόμματος*; Ἄλλὰ τί πλέον, ἀφοῦ καὶ αὐτὸ τὸ ἱερώτερον τῶν ἐπαγγελμάτων παρ' ἡμῖν

(1) Ὅρα τὸ κοινόν: ἀπύλωτον στόμα, ὅπερ ὅμως εὔρηται π.χ. ἐν Ἀριστοφ. προσέτι ἀχάλιον καὶ ἀκρατές.

(2) fur παρὰ Πλάτῳ ἰδίως ἐπὶ δούλων.

(3) Πάντα ταῦτα ἰσοδυναμοῦσι τῷ κοινῷ χροδόροκέφαλος.

(4) ὅπερ καὶ παρὰ Σουητωνίῳ ἐν Tib. 61 καὶ ἐκ τοῦ κόππος σύνθ: παρὰ μτην:

(5) Πρβλ. προσέτι σήμερον τὰ βιβλιοκάπηλος καὶ ἀρχαιοκάπηλος, καπηλικαὶ ὕβρεις...

περιφρονεῖται; Τίς εἶναι αὐτός ὁ νέος; ἠρώτησε κυρία τις, καὶ αὐτὸς δάσκαλος; κοῦμα. (1) ἀμνημονοῦσα τὸ λόγιον:

Πᾶσα γὰρ δούλη πέφυκεν ἀνδρὸς ἢ σώφρων γυνή,
ἢ δὲ μὴ σώφρων ἀνία τὸν ξυζώνθ' ὑπερφρονεῖ.
καὶ τί περὶα δὲ σοφίαν ἔλαχε διὰ τὸ συγγενές.

Χάριν ἐλαφρυντικῆς περιπτώσεως εἰρήσθω ὅτι παρ' ἀρχαίοις καὶ ἡ λ: (ὑπο-)γραμματεὺς ἐσήμαινε τὸν κοινὸν ἀνθρωπινόν: πρβλ: τὴν ἐκ παραλλήλου χρῆσιν τῆς λέξεως μετὰ τῶν βωμολόγων δημοπιθήκων (Ἀριστ.: Βάτρ.: 1084 καὶ Δημοσθ. 18, 127, 20, 161 ὅστις χρῆται καὶ τῇ λ: γραμματοκύφων). Τοῖς ἄνω τοῦ Πολυδεύκου προστίθῃμι τὰ: ἀγοραῖος, (ἐκ τῆς ἀγορᾶς) καὶ ἀγοροῖκος ἐκ τοῦ ἀγοροῦ, καὶ τὸ σύρραξ, ὅπερ ὅμως λέγεται περὶ τῆς κατωτάτης βαθμίδος τοῦ λαοῦ (πρβλ. τὰ: συρφετός, συρφετώδης καὶ συρφετώδης ὄγλος ἰσοδυναμοῦν τῷ λετ: plebecula παρ' Ὁρακτίῳ) καὶ τὸ ρακιοσυρραπτάδης, δι' οὗ παρ' Ἀριστοφ.: ὁ Εὐριπίδης τιτλοφορεῖται! (Βατρ.: 842)

Γ'

Ἐν γένει παρατρέχων τὰ εἰς τὰς γυναῖκας ἀφορῶντα καὶ τὰ περὶ κομμωτριῶν π.χ. αἵτινες ἀμφιπολεύουσιν περὶ αὐτὰς αἱ μὲν τὰ κάτοπτρα, αἱ δὲ τοὺς κεκρυφάλους, ἄλλαι τοὺς κτένας, περὶ τῶν ἐρωτοτροπιῶν καὶ καλλωπισμῶν, οἵτινες δίδουσιν αἰεὶ ἀφορμὴν εἰς λοιδορίας, εἰς δὲ τὴν ἀμουσολογίαν ταύτην ταχεῖ τῷ καλάμῳ προβαίνων σημειοῦμαι τόδε: ὅτι οἱ Ἀττικοὶ ὑποκορίζουσι τὰ θηλυκὰ ὀνόματα οὐ μόνον πρὸς κολακείαν ἀλλὰ καὶ πρὸς ὑβρίον· ἐπίπαν μάλιστα τὰ ἀττικὰ ταῦτα ὑποκορίσματα εἶναι ἐταιρικά. Τὴν Εὐφημίαν π.χ. λέγουσιν Εὐφήμιον, τὴν Εὐπραξίαν, Εὐπράξιον, τὴν Εὐθαλίαν, Εὐθάλιον, τὴν Γλυκερίαν, Γλυκερίον· κ.λ. Γνωστὰ δὲ τὰ Ἀμφίδιον, Ψυγίδιον, Στρούθειον, Χρυσάριον, Φάριον, Ἀβρότιον κ.λ. ἐκ τῶν γραμματικῶν δὲ διδάσκεται ὅτι ἀταῦτα πάντα τῇ τῶν οὐδετέρων φωνῇ κατὰ θήλειος γένους κατηγορεῖται.»

Δ'

Γνωστὸν βεβαίως ὅτι καὶ πολλὰ ὀνόματα ἀνδρῶν, πόλεων, λαῶν κύρια μετέπεσαν εἰς κλην καὶ παροιμιώδη σημασίαν. Τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὴν παροιμίαν Κοροῖβου ἠλιθιώτερος, ἢ Μελιτίδου γελοιότερος, διότι ἀμφότεροι, ὅτε Κόροιβος καὶ ὁ Μελιτίδης ἐκωμωδοῦντο ἐπὶ μεγάλῃ μωρίᾳ. Ὁ Μελιτίδης (2) μάλιστα πολλὰ παθῶν οὐκ ἐδυνήθη πλείω τῶν 5 ν' ἀριθμήσει. Ἡ τις ὀλίγον περὶ τὰς παροιμίας ἀσχολούμενος ἀγνοεῖ τὸ κομψόν: Μελιτίδην ἢ Κόροιβον οἶε με; δῆλα δὲ ὡς λέγει τις σήμερον τί με θαρρεῖς ὅαν τόν. . .

Πρὸς τούτοις πρ βλ. τὰ κύρια Μαργίτης ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημασίας Σίουρος, Βουταλίωρ. Σκόπει δέ μοι καὶ τὸ Λόγοισιν Ἐρμόδωρος ἐμπορεύεται ἐπὶ τῶν ἀπὸ λόγων χρηματιζομένων, Μίδαο ὄνον ὧτα ἔρει, ἐπὶ τῶν περιέργων καὶ τὰ πάντα καταμανθανόντων· καὶ Αἰσιώπειον αἶμα. παροιμ.: ἥτις εἴρηται ἐπὶ τῶν δυσάποτρίπτουσι ὀνειδέσιν ἐνεχομένων, ἴνα ἄλλας ὡς δεινότερα Δειρίου καὶ κυνότερα Κύντωρος (3) ἀποσιωπήσω.

(1) Πρβλ: καὶ τὸ λογοπαίγνιον διδάς—καλός.

(2) Καὶ Μελιτιδῆς.

(3) Ἐπὶ τῶν καθ' ὑπερβολὴν κακῶν. Ὁρα τὰς δύο τελευταίας ἐν Crusius Plutarchi de Proverbiis Alexandrinorum libellus ineditus ἐν Τυβίγγῃ 1887, σελ. 18.

Περσική πόλις Ἀβδηρα παρ' ἀρχαίοις ἐφημιζετο διὰ τὴν ἀπειροκαλίαν τῶν ἐν αὐτῇ οἰκούντων, ἐφ' ᾧ ὁ ἀπειροκαλὸς καὶ Ἀβδηρίτης καλεῖται. Τὸ τοῦ Κικέρωνος χωρίον ἐν Att. IV, 16, 7 (17 ἐπιστ.): ἄξιον νὰ μνημονευθῆ διότι περὶ τινος ἀποφάσεως τῆς Συγκλήτου λέγεται: Sic Abdera.

Ὁ Δημοσθένης ἀφ' ἑτέρου λοιδορεῖται ὑπὸ τοῦ Αἰσχίνου ὡς Σχύθης, ὁ Κλέων ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους καλεῖται Παφλαγῶν. Παρὰ Μενάνδρῳ τὸ ἔθνηκὸν Αἰθίοψ παρατέτακται τῷ Σχύθης ἐπὶ λοιδορίᾳ, καθάπερ παρ' Ὁρατίῳ Carm: III, 6, 14 φέρεται Dacus et Æthiops: Ἐπίσης τὰ Ἔθνη: Φρόξ παρ' Εὐριπίδῃ καὶ Λυδὸς παρ' Ἀριστοφάνει· ἰδοὺ δὲ καὶ παροιμίαι «Λυδοὶ ποηροί, δεῦτεροι δ' Αἰγύπτιοι, τρίτοι δὲ πάντων Κἄρες ἐξωλέστατοι» Οὐχὶ δ' ἄγνωστοι καὶ αἱ παρ': Τρία Κάππα κακά, ἦτοι Κίλικες, Κρήτες, Καππαδόκαι, (1) καὶ Κρήτες αἰεὶ ψεύσται (2) καὶ κρητίζειν—ψεύδεσθαι.

Θᾶπτον ἔην λευκοὺς κόρακας, πτηνὰς τε χελώνας

Εὐρεῖν, ἢ δόκιμον ρήτορα Καππαδόκην.

ἢ τὸ περίπυστον

Καππαδόκην ποτ' ἔχιδνα κακὴ δάκεν· ἀλλὰ καὶ αὐτὴ
κάτθανε γευσάμενη αἵματος ἰσθόλου.

Καὶ οἱ Θετταλοὶ σκώπτονται διὰ τὸ κίβδηλον αὐτῶν καὶ ἀπατητικὸν, ἐφ' ᾧ καὶ ἡ παρ': Θετταλῶν νόμισμα (3) καὶ οἱ Βοιωτοὶ οὐχ ἦττον ἐπὶ ἀγροικίᾳ καὶ ἀμαθίᾳ· ἐφ' ᾧ καὶ Βοιωτία ὄς. Ὁ χαριέστατος μάλιστα Λουκιανὸς παρέστησε αὐτὸν τὸν Δία (4) ἐπιφωνοῦντα διὰ τὴν προῆξιν, ἣν ἐσκόπει νὰ ἐνεργήσῃ ὁ Ἡρακλῆς κατὰ τοῦ Ἐπικουρείου Δάμιδος «Ἡράκλεις ἀγροικὸν τοῦτο καὶ δεινῶς Βοιώτιον» (5). Αἱ ἐξῆς δὲ τρεῖς παροιμίαι δηλοῦσι τὰ περὶ τῶν Τενεδίων ἐπαρκῶς: Τενέδιος αὐλητῆς ἐπὶ τῶν τὰ ψευδῆ μαρτυρούντων, Τενέδιος ξηνήγορος, περὶ ἀποτόμου καὶ σκληροῦ, καὶ Τενέδιος πέλεκυς ἐπὶ τῶν πικρῶν καὶ συντόμως ἀποκοπτόντων τὰ ζητήματα καὶ τὰ ἄλλα πράγματα.

Καὶ πάλιν ἐπὶ τῶν ἄγαν φλυάκων καὶ ἀπαύστως διαλεγομένων ἐχρῶντο τῇ παρ': Ἀράβιος αὐλητῆς (πρὸβλ. Δωδωναῖον χαλκίειον), ὡς ἐπὶ τῶν ἀηδῶν ἐλέγετο: Ἀβυδηνὸν ἐπιφόρημα.

Δεινὴ ὕβρις ἔθεωρεῖτο καὶ ἡ φράσις Μυσῶν ἔσχατος, ἥπερ καὶ παρὰ Κικέρ: Flacc. 65 Mysorum ultimus (6) εὐρίζεται.

Κομίζων σοὶ τοῦτο, φίλε, κομιδῆ ἰδιωτικὸν καὶ ἀσύμμετρον ἔ τε ἀτελὲς καὶ ἐν σπουδῇ γεγραμμένον ὑπὸ τρωμὸς εἶμι μὴ δεινόν τι παρὰ τῆς σῆς φιλότητος πάθω, καθάπερ οἱ ὕβρισται, τῶν μένος αἰὲν ἀτάσθαλον καὶ Ταντακείους δίκας ὑπόσχω, κατὰ τὸν Ποιη-

(1) Ὁρα καὶ τὸ ἐν Ἀνθολ: δίστιχον:

(2) Διὰ τὴν τελευταίαν ταύτην κατὰ τῶν Κρητῶν λοιδορίαν ὁ Schneck ἐν τῷ διατριβῇ αὐτοῦ ἐπιγραφομένῃ—«Quaestiones paroemiographicae de codice coisliniano 417 et Eudemi, quae feruntur Lexicis (1892) σημειοῦται ὅτι παρὰ τοῖς Παροιμιολογῶσι «non legitur.»

(3) Ζεὺς Τραγ. § 32.

(4) Ὁρα Στέφ: Βυζάντιον ἐν λ: τινὲς δὲ ὡς οὐκ ὄντας ταῖς διανοίαις τοὺς Βοιωτοὺς ἄγαν εὐκρητόντες. (ἐκδ. Meinecke).

(5) Πρὸβλ. καὶ Θετταλῶν νόμισμα.

(6) Πρὸβλ. αὐτόθι καὶ 3.

τήν. Ἐκ προτέρων ὁμως διαβεβαιουῦμαι σοι ὅτι ἅ τε γυναιξὶν ἠδὲ ἀνδράσι σεβιζόμενος πλείστα μοχθηρότερα παρέλιπον. Ἐπιμελῶς δὲ πρὸς τούτοις πάσας τὰς κομψὰς εὐρημένας μοι λαιδορίας καὶ ὕβρεις ἐκ τοῦ βασιλείου τῶν ζώων, τῶν φυτῶν, τῶν ἰχθύων, τῶν ἐντόμων κατὰ μεταφρ. εἰλημμένας ἀπεχώρισα ἵνα, ἐν ἀδείας σου καὶ εὐκαιρίας τύχω, ὀλίγα τινα καὶ ἐκ τούτων προσεχῶς ἐπιστείλω σοι ἐντεῦθεν (1), διότι ἐπιλείποι μοι ἂν ἡ ἡμέρα, εἰ βουλοίμην πάντα τὰ τοιαῦτα ἐκλέγειν καὶ δὴ καὶ ἕτερον χῶρον τῆς Ἡρώδης καταργεῖν. Ἀντὶ δ' εὐστόχων καὶ τεθηγμένων λόγων, δέξαι, φίλε, τὰ μὴ καλῶς κεκαρυκευμένα ταῦτα λόγια ἐπὶ τῇ πίστει ὅτι οὐ λυμανοῦμαι τὸ ἀρχέτυπον τῆς Ἡρώδης κόσμιον καὶ εὐπρεπές.

Καὶ τούτων μὲν ἄλλοις. Σοὶ δὲ καὶ τοῖς φίλοις τῆς Ἡρώδης ἀναγνώσταις ἐπὶ τῶ ἐπὶ θύραϊς ἔτει παρὰ τοῦ τῶν πάντων Δοτῆρος.

Αἰτῶ — ὑγίαν πρῶτον, εἴτ' εὐπραξίαν, τρίτον δὲ χαίρειν, εἰ δὲ βούλει, πρόσθετος καὶ τὸ ἕτερον ἡμιστίχιον: εἴτ' ὀφείλειν μηδενί.

Ἀπολογία μὲν οὐδὲν χροίζω αἰμαὶ νῦν, ὑπὲρ γλώττης εἰς οὕτως εὐφρημον εὐχὴν ὀλισθούσης.

Υγίαινε καὶ εὐδαιμόνει

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ.

Ἐν Ξηροκρήνῃ, τῇ 25 Δεκεμβρίου 1893.]

Ο ΓΑΜΟΣ ΤΗΣ ΜΙΜΗΣ.

— Ὅχι, Κύριε, . . . εἰς τὴν τρίτην θέσιν ἐὰν θέλητε, ἀλλέως εἶναι ἀδύνατον. . . .

— Ἄλλ' ἀφοῦ σὰς λέγω ὅτι ἐπῆρα εἰσιτήριον διὰ σκύλον. . . .

— Δὲν σημαίνει. . . ἔχομεν διαταγήν. . . .

— Καὶ ἐγὼ δὲν ἔχω πλέον καιρὸν νὰ υπάγω νὰ βάλω ἀλλοῦ τὸν σκύλον μου. . . βλέπεις ὅτι τὸ τρακίνο φεύγει.

Καὶ ὁ κόμης de Trène ἤρπασεν ἀπὸ τὸν λαίμοδέτην του ἓνα μέγαλον μαλλιαρὸν σκύλον στακτὴν, τὸν ἔρριψεν εἰς τὸ διαμέρισμα καὶ ἐσπῆλθε κατόπιν του καὶ αὐτὸς ἐνῶ ὁ ὑπάλληλος ἔκλεισε τὴν θυρίδα ὑψώνων τοὺς ὤμους.

— Ταλαίπωρέ μου Πιερὸ, — εἶπεν ὁ κόμης εἰς τὸν σκύλον του, ὁ ὅποῖος καθήσας ἀπέναντί του τὸν ἐκοίταξε τρυφερὰ μὲ τοὺς ἐκφραστικοὺς καὶ ἀγαθοὺς ὀφθαλμοὺς του — ὅλ' ἔμενα καὶ ἐγὼ ἐὰν δὲν σ' ἄφηναν νὰ μ' ἀκολουθήσης. . . .

Καὶ ἀφοῦ ξεδίπλωσε φρέμα, μὲ τὸ ὑποῖον ἐσκέπασε τὰ γόνατά του, ἐξηκολούθησε λέγων:

(1) πρὸς. θηρίον, κνὸδαλον, κῆτις, κύων, γαλῆ, ὄνος, βοῦς, πίθηκος, ὄς, λύκος, ἀηθὸν, κόραξ, φάλαινα κλπ., κλπ.